

Timpul care devorează

„Sic transit gloria mundi” (așa trece gloria lumii) ar putea fi motto-ul pentru cei trecuți în neființă, uitați, abandonați, deseori chiar în timpul vieții lor, dar care, unii dintre ei, au creat valori incomensurabile pentru țară, uneori chiar pentru restul omenirii.

Gândul mă năpădește cu imagini trecute, îmi zboară spre o multitudine de personaje, mă înclin ca deformație spre cei care au constituit filogeneza mea, nu care cumva să fiu catalogat drept egoist.

Nu tânjesc spre un avatar, nici melancolic și nici metafizic, ci mai degrabă privesc spre o mișcare browniană a antecesorilor, care, oricât ar fi vrut ei, nu puteau să o conceptualizeze, să o reducă la esența lucrurilor, a trăirilor lor concret subiective.

Și cum nu putem a ne desprinde din „cenușă și umbră” - Horațiu a clamat-o în „Ode” - așa și cei pe care îi voi evoca succint au urmat un destin ca aproape al tuturor românilor ce au condus ceva în țara aceasta, mai întâi luminos, victorios, încununat cu lauri, medalii și alte însemne ce le-au făcut inima să tresalte precum un olimpic câștigător, ca apoi să sfârșească în uitare, într-o deplină uitare.

Oare un blestem ancestral pogorât pe acest pământ, răsfrânt apoi acestei nații, îndeamnă spre uitare, spre desconsiderare a unor valori perene? Să fie oare egoismul specific fiecărei generații care succede, cum că „moșărlăii” trebuie abandonați, trecuți pe linia moartă, ba uneori chiar blamați, să zicem ca „foști”?

După '45, catalogați ca foști burghezi, moșieri, ca o fostă „clasă asupraoare” care „sugea sângele poporului”... „pe care l-au ținut în lanțurile iobăgiei și înapoierii”. Evident, doctrină „exportată” din est, completată apoi și cu mecanismele specifice de distrugere a tot ceea ce era creator, benefic pentru societatea românească. Milioane de oameni nevinovați au sfârșit în gulagurile sovietice (printre care și unchiul meu, poetul Cezar Titus Stoika), dar și zeci de mii de intelectuali români (în impusa orânduire din România a anilor '50) au pierit în închisorile românești transformate de către alogeni „crescuți” la Moscova în lagăre de exterminare.

Dar după '90, socotiți ca foști colaboratori, turnători, ochitori, manglitori, ca foști ai „regimului trecut”. Aiurea, tot ei, sub sloganul „La vremuri noi, tot noi”, că de unde alții să se aleagă după 50 de ani de comunism?

Ei cu ei, dar noi ne punem întrebarea, *Independența prin cultură* ca foști trudituri. Care trecut? Noi, cei mulți, nu ne confundăm cu ei, cei puțini care au conceput și realizat o distrugere în masă a industriei românești. Noi suntem, cu bune, cu rele, talpa țării; nu putem uita copilăria și tinerețea noastră, nimeni nu ni le poate șterge din memorie. Poate în micimea noastră ne-am împăcat cu soarta, dar cu mic, cu mare am creat valori. Nu Dej ori Ceaușescu (ceilalți dinainte erau chitiți numai la distrugere - ca alogeni teleportați de la Moscova) le-au creat, nici nu puteau de unii singuri. Fabricile (acum distruse) noi le-am creat prin muncă fără plată, prin sacrificii, prin muncă patriotică, numai pentru un blid de mâncare. Nu conta, eram tineri, mușchii noștri, energia noastră era debordantă, mișcam la propriu munții din loc.

Așa avem acum Transfăgărășanul (o minune a ingieniozității), unde au murit în procesul muncii, precum meșterul Manole, laolaltă soldați și tineri șantieriști, apoi Bumbști - Livezeni, Salva - Vișeu, Prislop, Bicaz și alte șantiere de pe întinsul țării.

A trecut acest entuziasm al anilor '50, românii sunt un nesecat izvor de entuziasm. Se vede cu ochiul liber că o duc greu. Din statistici, dacă e să le dăm crezare, rezultă un grad înalt de încredere în viitor și în clasa politică a românilor; sunt oare naivi, sau le-a dispărut exercițiul comparației?

Pare-se că a trecut acest entuziasm, precum pe teatrele de război, să apere glia strămoșească. Acolo au murit, au murit mulți, sute de mii; și cu ce folos? Ca politicienii apoi, precum porumbeii ce se găinățează pe capul statuilor eroilor, care la inaugurare primesc osanale, ori câinii care urinează pe soclul lor, să definitiveze în vreun fel „respectul” posterității?!

Prin tăierea panglicii dau apoi pilde neamului ca să se știe cine au fost adevărații eroi, ei care vorbesc și clamează false idealuri de acolo. Apoi, în Parlament, își clădesc un scor politic pe spinarea amărăților, a celor mutilați în războaie. Cu ce folos?

Nu avem noi neapărat un „patent” în acest demers. Putem să ne întoarcem spre cei care constituie

coloana vertebrală a orânduirilor moderne; ochiul să ni se întoarcă spre antichitate.

„Tempus edax rerum” (timpul devorator a tot ceea ce există) ne-au lăsat romanii pentru eternitate. De fapt, ce i-a interesat pe ei, ca un popor practic. Nu credeau în succesiunea, spunem noi, benefică a dinastiilor – împărați, senatori ori alți conducători. Erau conștienți de valorile pe care le produceau și că ele, valorile, vor domina veacurile, chit că bună parte erau însușite mai întâi de pe la greci. Precum zeitățile, modul de gândire și viață, moravurile, învățătorii ori filozofii etc.

La rândul-le, și grecii și le însușiseră în bună măsură, mai demult, de la „agregate”, să spunem, imperii zonale, precum se pot menționa ilirii, sciții, tracii ori dacii.

Astfel, tracii Enea ori mai de mult Orfeu au fost „adoptați” deplin de greci. Și nu numai, i-au preluat ca poeți rapsozi pe Osaios, Musaios, Linas ori Thamiris, dacă nu cumva și Homer era trac.

Romanii însă își slăveau cu prisosință eroii, doar ei, prin expansiune, prin războaie, întrețineau Imperiul. Drept mulțumire, societatea îi răsplătea cu onoruri, cu solde grase și, în final, cu monumente pentru posteritate.

Revenind spre vremurile noastre, timpul „lucrează” pentru fiecare și nu e de mirare cum falnici, la un moment dat, indivizi situați pe diverse dregătorii sfârșesc spre apusul vieții ades lamentabil.

Dar dreptatea, îndoielnică narativ ca noțiune, poate susține incomensurabile nedreptăți asupra nației române, indiferent de teritorii și sub ce vremelnică ocupare se află. Conducătorii noștri au fost adesea târâți în derizoriu, iar cei care au fost drepti, întinzând mâna în flacăra istoriei, precum Mucius Scaevola, au fost decapitați de călăii otomani.

Să mă întorc spre concretul actual, spre noi, trăitori pe acest pământ zbruciat. Să-mi focalizez privirea către personajele mele preferate, evident, fiind eu la mijloc, spre strămoșii mei, uitați, cu morminte (care morminte!?) încă existente fără a fi șterpelite deocamdată de vreun îmbogățit peste noapte.

Acum, un soare blând ca de primăvară îmi mângâie creștetul și-mi călăuzește pașii alături de străjerul meu, cu forme atletice, prin cimitirul Bellu, secțiunea altă dată militară; acum s-a șters granița. Care militară? La ce ar mai servi ei într-o formă europeanizată? Ia să vedem. Iată „mausoleul” (mă cuprinde un sentiment de milă) Generalului Ștefan Ștefan Stoika (1848-1928), unul din fiii străbunicului meu patern Ștefan Hristofor Stoika de Alzo Venicze. De la el încoace însemnul nobiliar nu a mai fost pomenit de nici un urmaș, de ce oare? O să mă căznesc să îl readuc în actualitate.

Pe scurt, Ștefan Ștefan Stoika a fost veteran al Războiului de Independență, înmormântat în Cimitirul Bellu fost Militar. Ce maiestuos era el pe cal, ce memorii a scris, zic eu, controversate. Din ce cauză? Nu-mi vine să cred câte orori au fost făcute în trecutul nostru de către prăduitori de viitor și trădători de neam și țară. Și ce a ajuns acum locul său de veci (bine că mai există): un modest și părăsit loc unde nu se întâmplă nimic, unde de zeci de ani nu a aprins nimeni o lumânare (nu insist asupra cauzelor).

Privesc spre diverse construcții recente pe alei principale, de o grandoare ieșită din comun, sfidătoare. De fapt, sfidează pe Dumnezeu, în prostia celor care le comandă, neștiind că în fața Lui toți suntem egali. Niște nimeni își clădesc „palate” în cimitirul Bellu. Mă uit la „monumentele” închinare conducătorilor de arme, sunt modeste, degajă însă prin sufletul celor care le-au creat o imensă delicatețe. Sunt adesea miniaturi, adevărate opere care ar face cinste oricărei expoziții de gen, dacă ar exista așa ceva.

Ce diferență uriașă este între Père Lachaise din Paris, ca maestruozitate, rafinament, organizare și stare generală de pioșenie (fără tarafuri, mici și friptane, cu gipanele aferente în unele cimitire ale noastre), unde-și găsesc odihna veșnică figuri ilustre ale culturii mondiale, și cimitirul Bellu, secțiunea fostă militară, față de care există o păguboasă delăsare, mai ales din partea urmașilor.

Chiar un cimitir mai modest, dar cu o înfățișare absolut demnă (fără țipete, manele mortuare, fanfare pe discuri și pomeni pe capota mașinilor, stropite abundent cu băuturi, cu homleși și câini de pripas), este vorba de cel din orașul Szeged, cimitirul Kenderes, unde-și are odihna veșnică Miklos Horthy, cavaler reabilitat în anul 1993. A fost reînhumat cu oarecari onoruri militare. Și aceasta în contrast cu Mareșalul Antonescu, amândoi având aceleași vini (parcă mult mai mari primul), nefiind

aici loc pentru un paralelism al ororilor și a cauzelor acestora.

Ștefan Ștefan Stoika s-a născut la 25 martie 1848 (de Bunăvestire), botezat în religia Ortodoxă la Biserica Pitar Moși de către unchiul său, Căpitanul Alexandru N. Racotă, în ziua de Duminica Floriilor a aceluiași an. Pentru a-l deosebi de alți Ștefani (fratele său, Nicolae Ștefan Stoika, sau un nepot al său, unul din copiii lui Nicolae, Generalul Grigore Șt. Stoika, zis Griguță), lui i s-a dat porecla de „Ștefu”. Cum ar fi „șeful peste Ștefani”.

A fost veteran al Războiului de Independență (1877-1878). În Primul Război Mondial a fost „internat” în Germania cât „teutonii” au ocupat țara, între 1916-1918.

Cu brevetul nr. 1019 din anul 1978 i s-a conferit post-mortem „MEDALIA APĂRĂTORII INDEPENDENȚEI” în Războiul 1877-1878. În anul 1927 - cu un an înainte să părăsească această lume - și-a scris pe scurt, în 27 de pagini, un fel de memorii. Acestea, alături de alte sute de pagini de manuscris, reprezintă o frescă autentică a stării națiunii, a armatei, a moravurilor și năravurilor cu nimic mai prejos decât starea actuală a societății românești. Aceasta mă îndrituiește să cred că indiferent de perioada istorică, media aritmetică a moravurilor românești este aceeași, bizantismul nostru pătruns fibrilar, îndrăznesc să spun genetic (sub forma unei metafore), nu poate fi calapodat pe o altă dimensiune istorică decât în geografismul în care ne aflăm. Fără a insista prea mult asupra figurii, zic legendare, a lui Ștefan Ștefan Stoika, voi trece cu descrierea spre un alt membru al familiei, Generalul Nicolae Ștefan Stoika (frate cu cel dinainte). Născut la 18.05.1845 și decedat la 01.07.1914 (săracul, n-a apucat să vadă ororile primei conflagrații mondiale și nici Unirea cea Mare), Veteran al Războiului de Independență, scriitor naționalist.

A fost, ca și fratele său mai mic descris mai sus, fiu al Colonelului Ștefan Hristofor (Cristofor) Stoika de Also Venicze.

Studiile și le-a desăvârșit la Școala Politehnică din Paris, de la Fontainebleau.

Faptele de mare vitejie le-a descris în lucrarea „Amintiri din Războiul de Independență 1877-1878”, lucrare existentă la Academia Română. A condus focul bateriei a VI-a din Regimentul 1 Artilerie în Războiul de Independență la Plevna, Vidin și Opanez. În prezent este înmormântat la Cimitirul Bellu; de fapt acolo nu mai e nimic, totul este într-o deplină uitare.

Ca o faptă ce a intrat în folclorul armatei, a capturat de la fortăreața din Plevna, printre altele, un tun turcesc ca pradă de război. Cu o parte din materialul lui a fost manufacturată mai târziu Coroana Regelui Ferdinand. Și aceasta pentru că în tradiția teutonă trebuia să porți ceva de la cei învinși („vae victis” - vai de cei învinși).

Întors în țară, a fost înaintat la gradul de maior, luând parte la organizarea cetății Bucureștilor. A gestionat nenumărate probleme ale armatei, ori obștești, precum și pe tărâm scriitoricesc. Și acum...acum în Cimitirul Bellu, nu prea mai e nimic, neavând moștenitori activi, locul său de veci e în paragină. Am reușit cu greu să îl identific, cu ajutorul Administrației Cimitirului. „Eheu! Fugaces,...labuntur anni” (vai...cum se scurg anii în fugă). Locul este „ras”, nu mai este nimic, decât niște vagi urme, cu o placă din care se distinge „...STOIKA”. Pentru un general al Armatei Române este foarte puțin, ba chiar nimic, fiind radiat din memoria vizuală. În naivitatea mea, cred că toți generalii (și cei asimilați lor) de pe întinsul României, ori dinafara ei, ar trebui strict identificați, respectați post mortem și, de ce nu, comemorați la nivelul Ministerului Apărării.

„Iată! Generali, maiori, dreپți soldați,
În focul luptelor au dovedit măreția-
Făloși, pe cai, slujind împărăția
S-au ales cu efemere decorații.

.....
Și ce-au ajuns? Un bulgăre de lut,
Părășiți ades, de rude, de cunoscuți.
În viață nicicând n’au fost slăviți
Mintea, brațu’ au pus, pentru țară scut”

(„Ai mei strămoși” - fragment poezie autor)

Prezentarea pe scurt a carierelor, într-un mod accesibil, a celor doi generali din marea suită a apărătorilor de glie strămoșească purtând marca „STOIKA” - își propune de a resuscita memoria intimă, națională, spre cei care, prin contribuția lor, au pus o piatră de temelie pentru ca noi, astăzi, să ne mândrim (dacă acest lucru chiar se întâmplă) cu această țară ROMÂNIA.

Iar pentru cei care părăsesc țara, pentru a se realiza pe alte meleaguri, să știe că oriunde vor fi ei, mai devreme sau mai târziu vor reveni. Matca lor, trăirile avute aici, fibra lor născută dintr-o geneză ancestrală nu îi va lăsa indiferenți. Iar dacă vor reveni, mai devreme ori mai târziu (ei cât și urmașii lor) să știe că și strămoșii mei s-au jertfit la temelia acestui edificiu uriaș care se cheamă ȚARA TA, a NOASTRĂ, a tuturor celor care gândim și trăim românește.

FLORIAN LAURENȚIU STOICA (STOIKA)

volumul „Lumini sub umbre” - Editura „Laurent - anul 2016

0%

User Rating: Be the first one !

